

Uddannelsesprogram for introduktionsstilling i samfundsmedicin

Videreuddannelsesregion Øst

Sundhedsstyrelsen

August 2025

Nanna Cassandra Læssøe, uddannelsesansvarlig speciallæge og Josephine Mejdahl Bentin, UKYL

Indhold

Indledning.....	4
Uddannelsens opbygning	4
Lærings- og kompetencevurderingsmetoder	4
Arbejde med relevante opgaver.....	5
Uddannelseslæge.dk	5
Portefølje	6
Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort.....	6
Uddannelsesvejledning	6
Vejleder	7
Uddannelsesansvarlige overlæge (UAO)	7
Godkendelse af kompetencer	7
Karrierevejledning	7
Obligatoriske kurser og forskningstræning	8
Specialespecifikke kurser.....	8
Generelle kurser	8
Forskningstræning.....	8
Uddannelsesplan	8
Kvalitetsudvikling af speciallægeuddannelsen	8
Inspektorordningen	9
Postgraduat Klinisk Lektor (PKL).....	9
Uddannelsesrådet for samfundsmedicin	9
Links	10
Bilag 1: Beskrivelse af uddannelsesvejledningen på ansættelsesstedet.....	11
Den uddannelsesansvarlige overlæges funktioner	11
Rammer for tildeling af vejleder.....	11
Rammer for uddannelsesvejledning.....	11
Kompetencevurdering og redskaber	11
Bilag 2: Beskrivelse af uddannelsesstedet.....	13
Sundhedsstyrelsen generelt	13
For uddannelseslæger på tværs af Sundhedsstyrelsen	13
Relevant litteratur	14
Uddannelseslægens mulighed for selv at vejlede	15
Opgaver for uddannelseslæger i Sundhedsstyrelsen:	15

Enheder i Sundhedsstyrelsen, hvor uddannelseslæger kan ansættes	16
Bilag 3: Individuel uddannelsesplan	17

Indledning

En introduktionsstilling (i-stilling) er det første år af speciallægeuddannelsen i samfundsmedicin. Introduktionsstillingen kan påbegyndes efter afsluttet Klinisk Basisuddannelse (KBU). Modsat hoveduddannelsesforløbet (H-forløb) er det de enkelte afdelinger, der opslår I-stillinger.

Formålet med introduktionsuddannelsen er at give den uddannelsessøgende et grundlæggende kendskab til specialet og opnå basale kompetencer samt mulighed for at finde ud af, om vedkommende ønsker en hoveduddannelse i samfundsmedicin. Introduktionsuddannelsen giver også ansættelsesstedet mulighed for at vurdere, om vedkommende generelt har evner i specialet. Gennemført I-stilling er nødvendig for at påbegynde H-forløb. Alle uddannelsessteder, der er godkendt til I-stilling, skal kunne tilbyde opnåelse af alle fire I-kompetencer.

Samfundsmedicin består af både administrativ medicin og socialmedicin. I-stillinger i begge typer uddannelsessteder giver adgang til at søge H-forløb i samfundsmedicin. Oversigt over samfundsmedicinske uddannelsessteder kan ses på Dansk Samfundsmedicinsk Selskabs (DASAMS) hjemmeside (se oversigt over links sidst i dokumentet).

Målbeskrivelsen (se 'Links') beskriver de kompetencer den uddannelsessøgende skal opnå i løbet af hhv. I- og H-forløb.

Uddannelsesprogrammet er en beskrivelse af det forløb, der er sammensat for at sikre opnåelse af de samfundsmedicinske kompetencer i I-stillingen inkl. lærings- og kompetencevurderingsmetoder, vejledning, kurser og forskningstræning.

Som bilag til uddannelsesprogrammet skal hvert uddannelsessted udarbejde beskrivelser af uddannelsesstedet og uddannelsesvejledningen, og der skal udarbejdes en individuel uddannelsesplan for hver uddannelsessøgende.

Uddannelsens opbygning

Ud over en etårig ansættelse i I-stilling består den samfundsmedicinske speciallægeuddannelse (jf. målbeskrivelsen) af H-forløbet, der er en kombination af samfundsmedicinske og kliniske ansættelser samt teoretiske og færdighedstrænende kurser (generelle kurser, forskningstræning, specialespecifikke kurser). Der findes et særskilt uddannelsesprogram for H-forløbet i samfundsmedicin.

Det samlede uddannelsesforløb tilstræbes sammensat, således at den uddannelsessøgende får et så bredt kendskab til de samfundsmedicinske opgaver som muligt, herunder som minimum både socialmedicinske og administrative opgaver.

Lærings- og kompetencevurderingsmetoder

Den uddannelsessøgendes samfundsmedicinske kompetencer, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen. Der er tale om minimumskompetencer, hvilket betyder, at lægen skal have opnået samtlige kompetencer ved afslutningen af uddannelsen. Det forventes således, at uddannelseslægen udvikler kompetencer, der ligger ud over minimumskompetencerne.

For hver enkelt kompetence er der angivet anbefalede lærings- samt kompetencevurderingsmetoder. Ved vurdering af den uddannelsessøgendes læges kompetencer, skal den anvendte metode til kompetencevurdering kunne afgøre, om den uddannelsessøgende læge har eller ikke har erhvervet den pågældende kompetence. Kompetencevurdering foretages løbende i uddannelsesforløbet med henblik på

dokumentation, evaluering og eventuel justering af uddannelsen undervejs (se henvisning til Sundhedsstyrelsens anbefalinger under 'Referencer'). DASAMS har udarbejdet kompetencekort, der er konkretisering af de enkelte kompetencer. Disse er tilgængelige på DASAMS' hjemmeside.

I den samfundsmedicinske introduktionsuddannelse anvendes kun to læringsstrategier:

- Arbejde med relevante opgaver
- Udarbejde portefølje inkl. uddannelsesplan og læringsdagbog

Den obligatoriske kompetencevurderingsmetode:

- Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort mhp. endelig godkendelse på logbog.net af hver af de fire kompetencer i introduktionsuddannelsen

Nærmere beskrivelse af læringsmetoder og vejledning til opbygning af portefølje samt kompetencekort mm. findes på DASAMS' hjemmeside.

Det er karakteristisk for de lægelige opgaver i samfundsmedicin, at læring ikke altid er en lineær læringsproces, hvor det ene "håndgreb" er en forudsætning for, at det næste "håndgreb" kan læres. På den måde kan man beskrive læringen som cirkulær, hvor uddannelseslægen springer på et sted i cirklen, og efterhånden får en forståelse af de mange elementer cirklen er bygget op af. Dette forhold betyder, at det ikke giver mening detaljeret at angive i hvilken rækkefølge kompetencerne erhverves. Derimod kan der i den uddannelsessøgendes uddannelsesplan angives, hvornår kompetencerne forventes at være opnået.

Arbejde med relevante opgaver

Under introduktionsuddannelsen foregår erhvervelse af de enkelte kompetencer ved at arbejde med relevante opgaver under vejledning. I starten af en ansættelse følges den uddannelsessøgende tæt, men i løbet af ansættelsesperioden foregår arbejdet mere og mere selvstændigt i takt med det stigende kompetenceniveau. De opgaver, som l-lægen arbejder med stiger i sværhedsgrad fra ukomplicerede og typiske for den pågældende afdeling til mere komplicerede og atypiske. Dette sker dog altid på baggrund af vejledning og en individuel afvejning.

Uddannelseslæge.dk

En forudsætning for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i samfundsmedicin ved afsluttet hoveduddannelse, er indsendelse af udfyldt dokumentation sendt elektronisk via Uddannelseslaege.dk. Alle uddannelsessøgende i introduktionsuddannelse skal oprettes ved, at den uddannelsesansvarlige overlæge beder Videreuddannelsessekretariatet om at oprette lægen på Uddannelseslaege.dk.

Kompetencer underskrives af vejlederen (evt. den uddannelsesansvarlige overlæge) i den afdeling, hvor den pågældende kompetence er opnået. Attestation for at det enkelte uddannelseselement er tidsmæssigt gennemført gives af den uddannelsesansvarlige overlæge.

På Uddannelseslaege.dk kan den uddannelsessøgende finde en oversigt over eget forløb, sende kompetencer til godkendelse, skrive notater, se en oversigt over kurserne i uddannelsesforløbet, uploade egne filer (fx kompetencekort og uddannelsesplan) og endelig indsende ansøgning om speciallægeanerkendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed. Tilsvarende skal den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO) på Uddannelseslaege.dk godkende kompetencer, tid og følge de uddannelsessøgendes forløb m.m.

Portefølje

Formålet med udarbejdelse af en portefølje er, at den uddannelsessøgende til stadighed forholder sig reflektivt til sin egen uddannelse og samtidig løbende dokumenterer denne.

Derudover er den et hjælperedskab, der gør det muligt for den uddannelsessøgende undervejs i sit uddannelsesforløb at få arkiveret alle de dokumenter, der skal bruges til den afsluttende ansøgning om speciallægeanerkendelse.

Porteføljen for den samfundsmedicinske speciallægeuddannelses anbefales at bestå af følgende elementer:

- Karriereplan (udbygges fortløbende gennem hele speciallægeuddannelsen)
- Uddannelsesplan (en ny uddannelsesplan for hver ansættelse) NB! Denne del af porteføljen er obligatorisk
- Kopi af udfyldte samtalskemaer (introduktionssamtale, justeringssamtaler og slutevalueringssamtale)
- Læringsdagbog
- CV

Dokumenter fra porteføljen kan uploades elektronisk på Uddannelseslaege.dk.

Dokumenter, der uploades på Uddannelseslaege.dk må ikke indeholde personhenførbare oplysninger fraset oplysninger vedr. uddannelseslægen selv.

Nærmere beskrivelse af opbygning af portefølje mm. findes på DASAMS' hjemmeside (se Links).

Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort

Dette er en aftalt vejledersamtale, hvor der med udgangspunkt i de af DASAMS udarbejdede kompetencekort (se links) gives feedback på de delkompetencer, der er erhvervet siden sidste samtale. Ved hjælp af kompetencekortene samt refleksionsark bliver det muligt at vurdere, om den uddannelsessøgende læge på et tilstrækkeligt højt niveau har eller ikke har erhvervet alle de delkompetencer, der er nødvendige for en godkendelse af hver konkretisering og i sidste ende den endelige samlede kompetence-godkendelse på Uddannelseslaege.dk. Det forventes at den uddannelsessøgende i god tid inden vejledermøde fremsender begrundelse for, hvorfor man har opnået delkompetencer (fx i form af refleksionsarket).

Der findes på [Speciallægeuddannelsen - DASAMS](#) ark til udfyldelse i forbindelse med hhv. introduktionssamtale, justeringssamtale og slutevalueringssamtale.

Den uddannelsessøgende læge får i forbindelse med den strukturerede vejledersamtale mulighed for, med udgangspunkt i refleksionsark, portefølje, at fremlægge sine egne overvejelser/refleksioner over opgavehåndteringen, herunder egen rolle og indsats, hvilket bidrager til læringen.

Nedenfor beskrives kort, hvordan læringsmetoderne anvendes og kompetencevurderingen foregår på det enkelte ansættelsessted, og hvem skal foretage kompetencevurderingen.

Uddannelsesvejledning

Under ansættelser i Introduktionsstilling skal der gives konkret, individuel uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen. Vejledningen gives af den person, der af den uddannelsesansvarlige overlæge er udpeget til vejleder. Uddannelsesvejledningen foregår på de enkelte uddannelsessteder. Vejledersamtaler forventes at finde sted hver 3. måned samt efter behov.

Vejleder

En vigtig del af speciallægeuddannelsen er den uddannelsessøgendes mulighed for vejledning, refleksion og sparring undervejs. Derfor skal alle uddannelsessøgende tildeles en vejleder. Som udgangspunkt kan læger på et højere uddannelsesniveau end den uddannelsessøgende udpeges til vejleder.

Hvis uddannelsen ikke forløber planmæssigt i henhold til uddannelsesprogrammet og uddannelsesplanen, har vejlederen pligt til at forsøge at afhjælpe den uddannelsessøgendes problem. Ved utilfredsstillende forløb er både den uddannelsessøgende og vejlederen forpligtet til at orientere den uddannelsesansvarlige overlæge jf. Sundhedsstyrelsens Vejledning om Kompetencevurdering (se 'Links').

Uddannelsesansvarlige overlæge (UAO)

Den uddannelsesansvarlige overlæges opgaver er ikke præciseret eller afgrænset i bekendtgørelser eller lignende. Nedenstående skal alene ses som anbefalinger til både uddannelsessøgende, afdelingsledelser og de uddannelsesansvarlige overlæger:

- Fordele uddannelsesopgaver
- Sikre at uddannelse og arbejdstilrettelæggelse sammentænkes
- Udarbejde og revidere introduktionsmateriale og uddannelsesprogrammer og sikre, at den uddannelsessøgende modtager det
- Udvælge vejledere og tildele den uddannelsessøgende en vejleder
- Sikre at de formaliserede uddannelsesplaner udarbejdes og at uddannelsessamtaler gennemføres
- Attestere gennemførte uddannelseselementer
- Rådgive om videreuddannelse og karriereplanlægning
- Inspirere til relevante videnskabelige aktiviteter
- Udvikle og kvalitetssikre iværksatte uddannelsesfunktioner
- Sikre og udføre evaluering af afdelingens uddannelse af uddannelsessøgende, og at der følges op på disse evalueringer.

Godkendelse af kompetencer

Så vidt muligt skal kompetencerne i målbeskrivelsen godkendes af en speciallæge i samfundsmedicin. Man kan godkende kompetencer, hvis man er på et højere uddannelsesniveau og er udpeget af UAO.

Er der kompetencer, der ikke kan opnås på ansættelsesstedet, skal der (så vidt muligt inden for de første tre måneder af opholdet) træffes aftale med andre ansættelsessteder om fokuseret ophold, så kompetencerne kan opnås dér.

Det er op til den uddannelsessøgende, vejlederen og UAO i fællesskab at lægge en plan, hvis et uddannelsesforløb ikke forløber hensigtsmæssigt. Hvis der ikke kan rettes op på uddannelsesforløbet, skal sekretariatet for lægelig videreuddannelse kontaktes mhp. rådgivning.

Karrierevejledning

Karrierevejledning indgår som et væsentligt element i lægers videreuddannelse og skal være med til at sikre, at lægen foretager det bedste valg i forhold til muligheder og kompetencer inden for den fastsatte tidsramme i den lægelige videreuddannelse.

Videreuddannelsesregionen tilbyder den uddannelsessøgende læge information om, hvor og hvordan han/hun kan få yderligere oplysninger om de enkelte specialer, herunder relevante hjemmesider og faglige profiler.

Obligatoriske kurser og forskningstræning

Specialespecifikke kurser

Der er ikke obligatoriske specialespecifikke kurser i i-stillingerne.

De specialespecifikke kurser i H-forløbet er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Annoncering af de enkelte kurser og læringsmål findes på DASAMS' hjemmeside.

Generelle kurser

Under I-stillingen skal gennemføres et 2-dages kursus i 'Pædagogik 2 (Vejledning)'. Den uddannelsessøgende skal selv holde sig orienteret om tilmelding. For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside og Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

NB! Tidligere var Sundhedsvæsnets Organisation og Ledelse 1 (SOL 1) en del af I-stillingen. Det er nu en del af H-forløbet.

Derudover må det individuelt aftales med vejlederen, hvad der er muligheder og interesse for fx kurser i patientsikkerhed, forvaltningsret, offentlighedslov eller projektarbejde.

Forskningstræning

Forskningstræning gennemføres under H-forløbet.

Uddannelsesplan

Den uddannelsessøgende skal med udgangspunkt i uddannelsesprogrammet sammen med vejlederen udarbejde en individuel uddannelsesplan, hvor de konkrete arbejdsopgavers sammenhæng med målbeskrivelsen gøres klart. Uddannelsesplanen kan justeres efter behov.

Kvalitetsudvikling af speciallægeuddannelsen

Det Nationale og de Regionale Råd for lægers Videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse. Til løsning af denne opgave anvender Det regionale Råd de uddannelsessøgendes evaluering af afdelingerne samt inspektorrapporter ligesom man drøfter uddannelsesmæssige spørgsmål med repræsentanter fra specialet i de regionale specialespecifikke uddannelsesråd, hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand og de uddannelsesansvarlige overlæger samt en uddannelsessøgende er medlemmer.

Uddannelseslaege.dk er det site, hvor de uddannelsessøgende skal evaluere deres uddannelsesforløb. Læger i I-forløb skal via UAO sikre, at de tilmeldes.

Ved afslutning af hvert delforløb skal den uddannelsessøgende besvare spørgsmål om uddannelsesprogrammet, gennemførelse af uddannelsesplan og uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Den uddannelsessøgende modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør de uddannelsessøgendes evalueringer af uddannelsesstederne. Alle kan tilgå (anonymiserede) resultater af evalueringerne via Uddannelseslaege.dk med angivelse af et gennemsnit af alle evalueringer på det givne uddannelsessted. UAO, Videreuddannelsessekretariatet samt PKL har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstederne. Det forventes at afdelingerne løbende anvender disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

Inspektorordningen

Inspektorordningen har til formål at bidrage til kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af den lægelige videreuddannelse på uddannelsesafdelingerne på landets sygehuse. Afdelinger skal besøges minimum hvert fjerde år, hvis ikke særlige forhold gør sig gældende.

Oplever den uddannelsessøgende et utilfredsstillende uddannelsesforløb kan man søge om at få afdelingen vurderet ved et inspektorbesøg. Anmodningen skal rettes til Sundhedsstyrelsen.

I praksis fungerer ordningen ved, at to inspektorer aflægger et besøg på en uddannelsesafdeling. Forud for besøget udfærdiger afdelingen en selvevalueringsrapport med en analyse af uddannelsesfunktionen og miljøet på afdelingen. På baggrund af rapporten gennemfører inspektorerne kvalitative interview med relevante personalegrupper. Inspektorerne analyserer samtidig afdelingens rutiner og procedurer, der er relevante for afdelingens uddannelsesfunktion og miljø og udarbejder en inspektorrapport. Rapporten inkl. aftale med indsatsområder forelægges afdelingen til godkendelse og underskrift. Aftalen skal omfatte løsningsforslag til udvikling og forbedring af uddannelsesfunktion og miljø og indeholder en handlingsplan og tidshorisont. Ved opfølgende besøg revurderes afdelingen med fokus på indsatsområderne. Efter et inspektorbesøg offentliggøres en rapport fra inspektorernes besøg.

Inspektorerne er typisk speciallæger og uddannelsessøgende fra specialet, der via de videnskabelige selskaber kan deltage i inspektorordningen.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse skal løbende og i samarbejde med afdelingens UAO, specialets PKL og uddannelsesrådet vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne.

Postgraduat Klinisk Lektor (PKL)

PKL har som opgave at sikre rådgivning i forbindelse med uddannelsesplanlægning og regional kursusaktivitet, ligesom PKL har en rådgivende funktion, når eventuelle problematiske uddannelsesforløb skal tackles. PKL er formand for det regionale uddannelsesråd for samfundsmedicin.

Uddannelsesrådet for samfundsmedicin

Uddannelsesrådet for samfundsmedicin under det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse drøfter spørgsmål om kvaliteten af videreuddannelsen på de uddannelsessteder, der indgår i den samfundsmedicinske uddannelse i regionen. Uddannelsesrådet består af de uddannelsesansvarlige overlæger i specialet i regionen, en uddannelsessøgende i specialet (udpeget af DASAMS), en yngre læge i specialet (udpeget af Yngre Læger) samt specialets lokale PKL. En medarbejder fra Videreuddannelsessekretariatet varetager sekretariatsfunktionen.

Uddannelsesrådet for samfundsmedicin i Videreuddannelsesregion Øst holder møde minimum to gange årligt.

Links

Dansk Selskab for Samfundsmedicin (DASAMS): [Forside - DASAMS - DASAMS](#)

DASAMS's materiale om speciallægeuddannelsen: [Speciallægeuddannelsen - DASAMS](#)

Her findes bl.a.

- Målbeskrivelse
- Beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsmetoder
- Skabelon til introduktionssamtale
- Skabelon til justeringssamtale
- Skabelon til slutevalueringssamtale
- Kompetencekort til introduktionsuddannelsen
- Kompetencekort til hoveduddannelsen
- Kursusmål for specialespecifikke kurser
- Kursusmål for forskningstræning
- Vejledning til 360-graders evaluering af H4 Teamleder
- Vejledning til opbygning af portefølje

Den regionale lægelige videreuddannelse inkl. oversigt over PKL og kurser: www.laegeuddannelsen.dk

Sundhedsstyrelsens beskrivelse af kompetencevurdering:

[Vejledning om kompetencevurdering i den lægelige videreuddannelse \(retsinformation.dk\)](#)

Lægeforeningens karriererådgivning: [Få en karrieresamtale | læger.dk \(laeger.dk\)](#)

Overblik over den lægelige videreuddannelse og evaluering af uddannelseselementer i speciallægeuddannelsen www.uddannelseslaege.dk).

Vejledning om uddannelsesprogrammer i den lægelige videreuddannelse:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121160>

Bilag 1: Beskrivelse af uddannelsesvejledningen på ansættelsesstedet

Den uddannelsesansvarlige overlæges funktioner

Udvalget for Sundhedsstyrelsens uddannelseslæger er sammen med den uddannelsesansvarlige overlæge/speciallæge (UAO) ansvarlig for Sundhedsstyrelsens videreuddannelse af uddannelsessøgende læger. Dette indebærer, at UAO skal sikre, at videreuddannelsen som minimum opfylder målbeskrivelsen for det pågældende uddannelseselement. UAO har ansvaret for, at der udarbejdes uddannelsesprogrammer, at disse justeres efter behov, og at de efterleves.

Herudover skal UAO sikre, at samtlige uddannelsessøgende læger får tildelt en vejleder, og at vejledere oprettes på uddannelseslæge.dk. UAO skal tilsvarende sikre, at læger i introduktionsuddannelse oprettes på evaluer.dk.

UAO er sammen med vejlederen ansvarlig for, at introduktions-, justerings- og slutevalueringssamtalerne gennemføres og skal sammen med afdelingsledelsen sikre grundlaget for uddannelsesplanernes gennemførelse.

Rammer for tildeling af vejleder

UAO er ansvarlig for, at uddannelsessøgende læger tildeles vejleder(e). Som udgangspunkt skal hovedvejlederen være speciallæge i samfundsmedicin, dog kan en læge i hoveduddannelse til specialet samfundsmedicin være hovedvejleder for en læge i introduktionsstilling. I visse tilfælde kan en speciallæge fra et andet speciale være hovedvejleder for en læge i introduktionsstilling.

Tildeling af hovedvejleder finder sted inden ansættelsens påbegyndelse. Hvis hovedvejlederen ikke allerede har været på vejlederkursus, tilmeldes vedkommende til kurset. Det tilstræbes, at uddannelseslægen og hovedvejleder har nogle fælles arbejdsområder, og at den enkelte hovedvejleder som udgangspunkt har én og højst to uddannelsessøgende læger ad gangen.

Rammer for uddannelsesvejledning

Inden for de første fire uger af ansættelsen udarbejder uddannelseslægen – i samråd med vejlederen – sin uddannelsesplan. Uddannelsesplanen kan udarbejdes på baggrund af skabelon herfor. Planen, der sammen med kompetencekortene danner grundlag for uddannelsessamtalerne, justeres efter behov, som minimum hver tredje måned. Uddannelsesplanen sendes til UAO og uploades på uddannelseslæge.dk.

Der afholdes introduktionssamtale og slutevalueringssamtale samt et antal justeringssamtaler. Som udgangspunkt afholdes samtale mindst hver 3. måned. Herudover afholdes hver 8. uge fælles møder med deltagelse af alle uddannelseslæger og UAO med henblik på at drøfte generelle uddannelsesmæssige problemstillinger. Der afholdes tilsvarende møder med alle vejledere med samme formål. Der tilbydes desuden individuel karriererådgivning ved UAO.

Såvel den uddannelsessøgende læge som vejlederen er forpligtede til at orientere UAO, hvis de ikke finder forløbet tilfredsstillende.

Kompetencevurdering og redskaber

Efterhånden som uddannelseslægen opnår de enkelte kompetencer, godkendes disse af vejlederen på uddannelseslæge.dk. Kompetencer kan godt opnås og vurderes i et samarbejde mellem uddannelseslægen og andre ansatte i enheden efter aftale med vejleder.

Ved en struktureret vejledersamtale gives feedback på de delkompetencer, der er erhvervet siden sidste samtale. Det kan fx være gennemgang af sager fra uddannelseslægens læringsdagbog, vejleders observation af et fagligt oplæg, 360 graders evaluering eller andet. På hvert kompetencekort er det beskrevet, hvad kompetencevurderingen konkret skal basere sig på. Vejlederen sikrer i så fald, at kravene, jf. kompetencekort, er opfyldt, og godkender kompetencen på uddannelseslæge.dk.

Uddannelseslægen kan med fordel bruge et refleksionsark til forberedelse af den strukturerede vejledersamtale. Arket giver mulighed for refleksion og perspektivering over de tillærte kompetencer.

Bilag 2: Beskrivelse af uddannelsesstedet

Sundhedsstyrelsen generelt

Sundhedsstyrelsen er den øverste sundhedsfaglige myndighed i Danmark og er en del af Indenrigs- og Sundhedsministeriets koncern. Sundhedsstyrelsen bistår ministeren med rådgivning på ministerområdet og yder rådgivning til andre statslige, regionale og kommunale myndigheder. Sundhedsstyrelsens arbejdsopgaver er fastsat i Sundhedslovens § 212 ff.

Sundhedsstyrelsens faglige profil og fokus er folkesundhed i bred forstand, kvalitet i behandling, lige adgang til udredning og behandling og et bæredygtigt sundhedsvæsen. Sundhedsstyrelsen arbejder i krydsfeltet mellem sundhedsfaglige opgaver i den kliniske hverdag, epidemiologiske data, politiske prioriteringer, etiske hensyn, internationale anbefalinger mm. og løser mangeartede opgaver indenfor eksempelvis forebyggende indsatser, strålebeskyttelse, uddannelse af sundhedspersonale, sundhedsberedskab og planlægning af sundhedsvæsenet. Sundhedsstyrelsen har desuden opgaver inden for ældreområdet. Du kan læse mere om organisationen på Sundhedsstyrelsens hjemmeside: www.sst.dk

For uddannelseslæger på tværs af Sundhedsstyrelsen

Som uddannelseslæge i Sundhedsstyrelsen har man flextid. Generelt forventes fremmøde i tidsrummet 9.30-15.00 og den resterende arbejdstid kan tilrettelægges fleksibelt.

Tværfagligt samarbejde vægtes højt i alle enheder i Sundhedsstyrelsen og større opgaver varetages i tværfaglige teams med repræsentation fra forskellige faggrupper, herunder læger, folkesundhedsvidenskabskandidater og andre akademikere, kontorfunktionærer og studentermedhjælpere.

Der er udbredt tradition for sparring mellem kolleger og mulighed for at drøfte sager og tvivlsspørgsmål. Ud over det interne samarbejde i enheden og på tværs af enheder i Sundhedsstyrelsen vil man indgå i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere såsom Indenrigs- og Sundhedsministeriet, andre styrelser i koncernen, regioner, kommuner og faglige eksperter/sundhedsfaglige enten i råd og udvalg eller ad hoc. Alle hoveduddannelseslæger forventes at blive tilknyttet et eller flere større projekter.

Der findes en række arrangementer og lignende, som gælder for uddannelseslæger og øvrige ansatte på tværs af Sundhedsstyrelsen. Hver måned afholdes "Alle-møde" for samtlige medarbejdere i Sundhedsstyrelsen. På møderne er der typisk oplæg fra Sundhedsstyrelsens direktion og oplæg om aktuelle, væsentlige opgaver i styrelsen. Der afholdes ugentlige enhedsmøder i de enkelte enheder og uddannelseslæger forventes at deltage aktivt i disse, herunder ved fremlæggelse af egne opgaver. Hermed kan uddannelseslægen opnå undervisningserfaring og modtage struktureret feedback. Derudover afholdes regelmæssige områdemøder inden for hvert fagområde, hvor man diskuterer igangværende projekter og opgaver samt har mulighed for at drøfte principielle overvejelser. En gang årligt afholdes enhedsseminarer for alle medarbejdere i enheden på tværs af fagområder med et fælles overordnet tema samt socialt samvær med kollegaer.

Hver 8. uge afholdes et fælles møde med alle uddannelseslægerne i Sundhedsstyrelsen, den uddannelsesansvarlige overlæge og den uddannelseskoordinerende yngre læge. Her drøftes status for uddannelsen og kompetenceopnåelse samt eventuelle aktuelle problematikker.

Cirka en gang om måneden spiser alle uddannelseslæger i Sundhedsstyrelsen frokost sammen. Det er et uformelt forum, hvor man kan tale om løst og fast og dele erfaringer og oplevelser på tværs af enhederne. Dette foregår i sammenhæng med undervisning for uddannelseslæger i Sundhedsstyrelsen. Undervisningen

består af oplæg fra uddannelseslægerne fx om et fagligt emne, som belyser, hvad uddannelseslægen beskæftiger sig med i dennes enhed. Undervisningen er en god mulighed for at øve sig i fremlæggelse og at give/modtage feedback.

En gang om måneden mødes uddannelseslæger i Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Patientsikkerhed og Statens Serum Institut til fælles undervisning om udvalgte emner af relevans for arbejdet i en statslig myndighed. Dette er organiseret som en undervisningsrække og formidles af seniore kolleger. Alle uddannelseslæger forventes at deltage i undervisningen. Emnerne til undervisningen følger et fast årshjul, så alle uddannelseslæger bliver undervist i alle de emner, som er vurderet at have relevans for kommende samfundsmedicinere.

Uddannelseslæger i Sundhedsstyrelsen skal aktivt tilegne sig teoretisk viden. Det forventes, at uddannelseslægen og dennes vejleder løbende vurderer behovet for selvstudium. Tidligt i ansættelsesperioden bør lægen sætte sig ind i relevante dele af lovgivningen og anden relevant baggrundslitteratur, fx om sundhedsvæsenets opbygning og forskellige aktører. Der findes også relevante e-læringskurser på CAMPUS.

Ved deltagelse i de obligatoriske kurser i speciallægeuddannelsen er der tjenestefrihed. Ligeledes dækkes udgifter til transport og ophold. Herudover vil der være mulighed for i uddannelsesøjemed at deltage i andre samfundsmedicinske eller opgavemæssigt relevante konferencer, kurser mv. Sidstnævnte kan være samfundsmedicinsk årsmøde og/eller koncernkurser i fx forvaltningsret, projektledelse og pressehåndtering. Kursusønsker kan drøftes med vejleder, beslutning træffes af sektionslederen/enhedschefen.

Dansk Selskab for samfundsmedicin (DASAMS) omfatter, ud over bestyrelsen forskellige udvalg, herunder uddannelsesudvalget. Uddannelseslæger bør holde sig opdaterede på selskabets hjemmeside, hvor man bl.a. kan orientere sig om kommende arrangementer og specialespecifikke kurser: <https://www.dasams.dk/>. Der er etableret en gruppe for yngre samfundsmedicinere under DASAMS, kaldet YSAM. Her arbejdes med opgaver og områder, som især vedrører uddannelseslæger i specialet, og gruppen afholder regelmæssigt videomøder med deltagelse på tværs af landet samt et årligt fællesmøde, som ligger forbindelse med årsmødet for hele selskabet. På selskabets hjemmeside har YSAM sin egen fane, hvor man kan læse de sidste referater og om aktuelle opgaver og arrangementer.

Relevant litteratur

Sundhedsstyrelsens kvalitetssystem indeholder vejledninger (SOP'er mv.), som udgør et væsentligt fundament i forbindelse med opgavevaretagelsen, og det forventes at nyansatte tidligt i ansættelsen orienterer sig i kvalitetssystemet.

En del af opgaverne kræver kendskab til lovgivning og ansatte bør derfor sætte sig ind i relevante dele af lovgivningen.

- Relevant lovgivning:
Bekendtgørelse af sundhedsloven:
[Sundhedsloven \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/eli/Lta/2020/145)
- Forvaltningsloven:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=161411>
- Lov om offentlighed i forvaltningen:
<https://www.retsinformation.dk/eli/Lta/2020/145>
- Bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling mv.:

<https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2019/657>

- Bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger:
[Bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2019/657)
- Sundhedsstyrelsens vejledning om indførelse af nye behandlinger (under revision):
<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=21651>.
- Bekendtgørelse om maksimale ventetider ved behandling af kræft og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=169865>
- Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet:
<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=181681>
- Lov om epidemier mv. (Epidemiloven):
<https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2021/285>
- Bekendtgørelse om lægers anmeldelse af smitsomme sygdomme m.v.:
[Bekendtgørelse om anmeldelse af smitsomme sygdomme \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2021/285)

Uddannelseslægens mulighed for selv at vejlede

En læge i hoveduddannelsesstilling kan efter konkret vurdering være hovedvejleder for en læge i introduktionsstilling. Generelt forventes det desuden, at læger i hoveduddannelse bidrager til den daglige vejledning af læger i introduktionsuddannelse.

Herudover indgår vejledning af samarbejdspartnere som en del af enhedens arbejdsopgaver.

Forskning

Sundhedsstyrelsen har fokus på en evidensbaseret tilgang i det daglige arbejde, men bedriver ikke selv forskning. Der er dog gode muligheder for at arbejde med systematisk fortolkning af data, analytiske tilgange/metoder, formidling af viden mv.

På flere af enhedernes områder vil der være mulighed for at gennemføre relevante projekter af en karakter som vil gøre dem velegnede som forskningstræningsprojekter eller til at udarbejde poster til årsmødet i Dansk selskab for Samfundsmedicin, om end det ikke er obligatorisk at gennemføre forskningstræning i en I-stilling. Det kunne eksempelvis være en systematisk litteraturgennemgang af en relevant problemstilling inden for et velafgrænset emneområde.

Afhængigt af den uddannelsessøgende læges interesser kan mulige områder fx være:

- Screening (EVIA)
- Nationale kliniske anbefalinger (EVIA)
- Smitsomme sygdomme (BES)

Opgaver for uddannelseslæger i Sundhedsstyrelsen:

Eksempler på opgave-typer:

- Deltagelse i arbejdsgrupper og/eller udvalg
- Planlægning, deltagelse og ledelse af møder med interne og eksterne deltagere
- Udarbejdelse af kommissorier, dagsordner, referater, notater, rapporter, nyhedsbreve, anbefalinger, vejledninger, bekendtgørelser og afgørelser
- Besvarelse af forespørgsler fra offentlige myndigheder, fagpersoner, borgere samt folketingsspørgsmål

- Projekt- /teamledelse og -deltagelse
- Sparring med faglige samarbejdspartnere såvel interne som eksterne
- Arrangere møder, kurser og konferencer relateret til enhedens områder
- Kommunikationsopgaver mundtligt og skriftligt

Enheder i Sundhedsstyrelsen, hvor uddannelseslæger kan ansættes

Enhed for uddannelse (UDD)

I Enhed for Uddannelse varetages administration og udvikling af kvaliteten i speciallæge- og specialtandlægeuddannelserne samt videreuddannelse for sygeplejersker og efteruddannelse af andre sundhedsfaggrupper. I enheden behandles også ansøgninger om eksperimentel behandling og højt specialiseret behandling i udlandet.

Enhed for sygehuse og forløb (SYFO)

Enhed for sygehuse og forløb varetager opgaver vedrørende national sygehusplanlægning og rådgiver regionerne både i relation til de specialiserede og de almene funktioner på sygehusene. Enheden beskæftiger sig også med psykiatri, kræft- og hjerteområdet, og planlægning af forløb på tværs af sektorer.

Enhed for forebyggelse og det primære sundhedsvæsen (FOPS)

I Enhed for forebyggelse og det primære sundhedsvæsen varetages opgaver vedrørende de sundhedstilbud, der varetages af kommuner og praksissektor, herunder sundhedsfremme, patient- og borgerrettet forebyggelse samt udarbejdelse af retningslinjer for de forebyggende graviditets- og børneundersøgelser. Enheden beskæftiger sig også med kroniske sygdomme og forløb på tværs af sektorer, fx diabetes, KOL og epilepsi. Et væsentligt fokusområde er at understøtte sammenhæng og kvalitet i kommunernes sundhedstilbud samt et styrket tværsektorielt samarbejde.

Enhed for beredskab og smitsomme sygdomme (BES)

Enhed for beredskab og smitsomme sygdomme varetager opgaver inden for sundhedsberedskab, smitsomme sygdomme, hygiejne og vaccination. Enheden er ansvarlig for tilrettelæggelse og information om det danske børnevaccinationsprogram og andre vaccinationsprogrammer. Enheden er desuden national myndighed for det danske sundberedskab og rådgiver i den forbindelse regioner og kommuner om deres planlægning af sundhedsberedskabet.

Enhed for national sundhedsplan og forebyggelseslov (NASP)

Enhed for national sundhedsplan og folkesundhedslov varetager opgaver vedrørende initiativer i sundhedsreformen og national planlægning af sundhedsvæsenets indretning. Enheden arbejder også med folkesundhed på et strukturelt niveau, herunder overvågning af folkesundheden.

Enhed for evidens og analyser (EVIA)

Enhed for evidens og analyser varetager de nationale kliniske anbefalinger, de nationale screeningsprogrammer og organdonation. Enheden har desuden opgaver vedrørende sjældne sygdomme, funktionelle lidelser og kønsidentitet. Enheden har et særligt fokus på evidens og metode og har et tværgående metodeteam.

Bilag 3: Individuel uddannelsesplan

Uddannelsesplanen udarbejdes af den uddannelsessøgende i samråd med vejleder og UAO jf. Vejledning om kompetencevurdering i den lægelige videreuddannelse.

Der findes en skabelon på Sundhedsstyrelsens fællesdrev.

Uddannelsesplanen udarbejdes jf. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121159>